BENCONT WEEKLY REPORT

ROČNÍK 2021| ČÍSLO 32

AKÁ JE VÝKONNOSŤ DRUHÉHO PILIERA ?

Optimálny dôchodkový systém je dnes jednou z najhorúcejších tém medzi odbornou verejnosťou. Slováci si na svoj dôchodok odkladajú počas produktívneho veku časť zo svojej mzdy vo forme odvodov. Tieto prostriedky putujú do slovenského dôchodkového systému, čiže do tzv. pilierov. My sme sa v našej analýze bližšie pozreli hlavne na druhý dôchodkový pilier, ktorý má na báze pasívneho investovania na kapitálových trhoch zhodnocovať úspory bežných občanov.

V tomto čísle:

Ako sa zmenila štruktúra nezamestnaných oproti obdobiu spred pandémie

Venezuela opäť bojuje s hyperinfláciou po svojom

Stavebný priemysel stále zaostáva za výkonmi z roku 2019

Je Izrael ukážkovou krajinou vakcinácie aj napriek prílevu nových nakazených?

Priemyselná produkcia pokračovala aj naďalej v raste

Kedy vznikol súčasný dôchodkový systém na Slovensku ?

Do roku 2003 fungoval penzijný systém na Slovensku formou pay-as-you-go. Tento systém v praxi fungoval tak, že na jednej strane pracujúca vrstva poskytovala časť z ich mzdy do rozpočtu na dôchodky a druhá časť (dôchodci) z rozpočtu vyberala (dnes to takto stále funguje v I. pilieri). Po roku 2003 nastala reforma dôchodkového sporenia a vznikli tri samostatné dôchodkové piliere. Fungovanie prvého (a stále najväčšieho) sme už spomenuli (systém pay-as-you-go, čiže nedochádza ku zhodnocovaniu úspor). Druhý a tretí dôchodkový pilier boli novinkou. Išlo v nich o to, aby bežní občania na Slovensku mohli svoje úspory pasívne zhodnocovať na kapitálových trhoch bez potreby aktívneho investovania. Tento systém úspešne funguje v zahraničí, kde napríklad nórsky penzijný fond má v súčasnosti už hodnotu vyššiu ako 1 bilión USD (ročne sa zhodnocujú úspory nórskych občanov v priemere o 6,3 %). Tretí pilier je založený na báze dobrovoľnosti a príspevky doňho sú nad rámec stanovených odvodov. Rovnako ako druhý pilier zhodnocuje úspory na kapitálových trhoch.

Ako funguje druhý pilier

Druhý dôchodkový pilier je na rozdiel od prvého pri vstupe dobrovoľný (výstup je však zakázaný) a teda každý má právo vybrať si či poskytne svoje odvody len do prvého alebo aj do druhého sporiaceho piliera (prvý pilier je stále povinný – viď rozloženie v tabuľke). Presnú výšku odvodov putujúcich do týchto dvoch pilierov môžeme vidieť v tabuľke. Podmienka pre vstup do druhého piliera je nižší vek ako 35 rokov (v prípade ak začne človek sporiť na kapitálovom trhu vo vyššom veku tak môže nastať situácia, že výnosy úspor neprevýšia výnosy v prvom pilieri, keďže výnosy rastú exponenciálne – čím dlhšie človek sporí tým vyšší je aj výnos). Tieto nahromadené úspory z odvodov ďalej putujú do rúk dôchodkovým správcovským spoločnostiam (DSS), ktoré ich investujú na kapitálových trhoch. V súčasnosti máme 5 DSS, ktoré spolu ponúkajú 17 sporiacich fondov. Pri vstupe do II. piliera si sporiteľ vyberá DSS a z nej konkrétne fondy a ich percentuálne rozloženie. Vyplácanie nahromadených úspor v druhom pilieri prebieha po dovŕšení dôchodkového veku alebo

Tabuľka rozdelenia odvodov medzi prvý a druhý dôchodkový pilier

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	od roku 2024
Sadzba povinných príspevkov do II. piliera	4,25%	4,50%	4,75%	5%	5,25%	5,50%	5,75%	6%
Sadzba poistného na starobné poistenie (I. pilier)	13,75%	13,50%	13,25%	13%	12,75%	12,50%	12,25%	12%
Celková výška odvodov	18%	18%	18%	18%	18%	18%	18%	18%

v predčasnom dôchodku (podmienka na predčasný dôchodok je 1,2 násobný príjem životného minima z I. a II. piliera dokopy).

Prekážky a vývoj druhého piliera

V priebehu rokov bol druhý pilier silno kritizovaný práve od nástupu ľavicovo orientovanej vlády po roku 2006. Za posledných 15 rokov sa v snahe o zníženie počtu sporiteľov otvoril druhý pilier celkovo 4-krát (otvorenie II. piliera v praxi znamená možnosť presunu nahromadených úspor z druhého piliera do prvého). V roku 2009 vláda schválila pozmeňujúci návrh zákona ktorý hovoril, že dôchodkové správcovské spoločnosti (DSS) majú garantovať výnosy. V praxi to teda znamenalo, že ak poklesne hodnota investícii, tak DSSky túto stratu musia doložiť z vlastných zdrojov. Pri existujúcej volatilite na akciových trhoch to spôsobilo, že investičné fondy boli orientované len na málo rizikové produkty a teda aj výnosy sa rapídne znížili (reforma nastala v roku 2013). Tento útok na kapitálové sporenie bol zavŕšený doteraz posledným otvorením druhého piliera v roku 2015, kedy hlavným motívom boli práve nízke výnosy.

Majetok dôchodkových správcovských spoločností

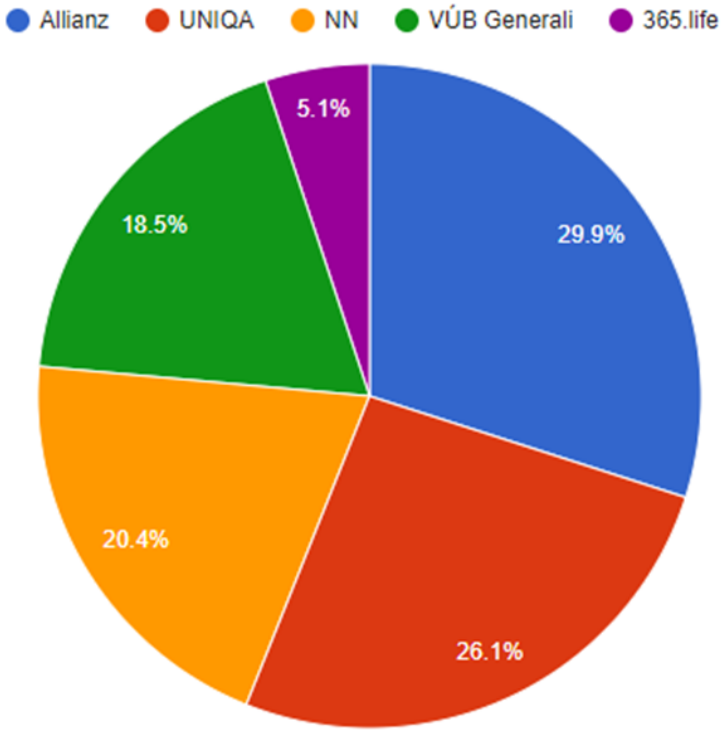

Kumulatívne výnosy akciových fondov v druhom pilieri

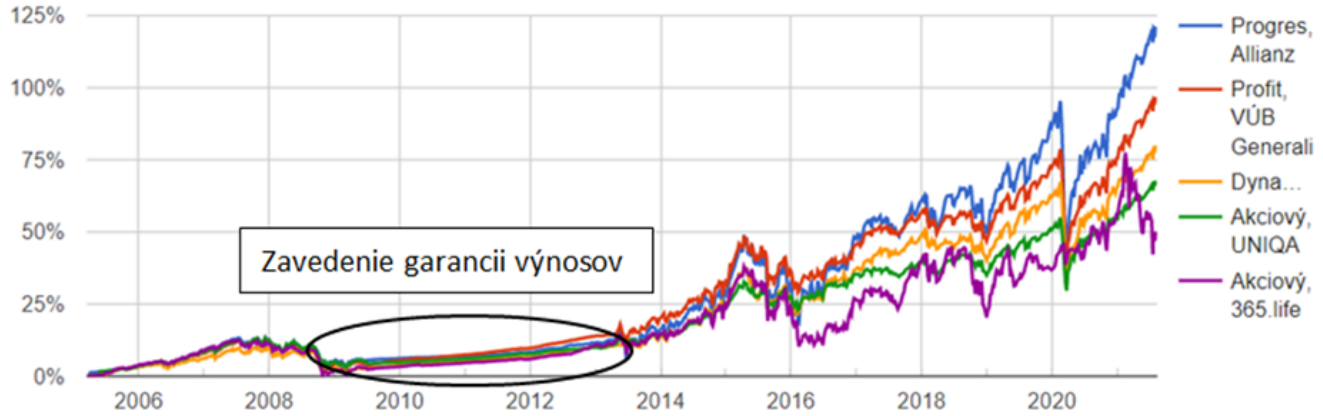

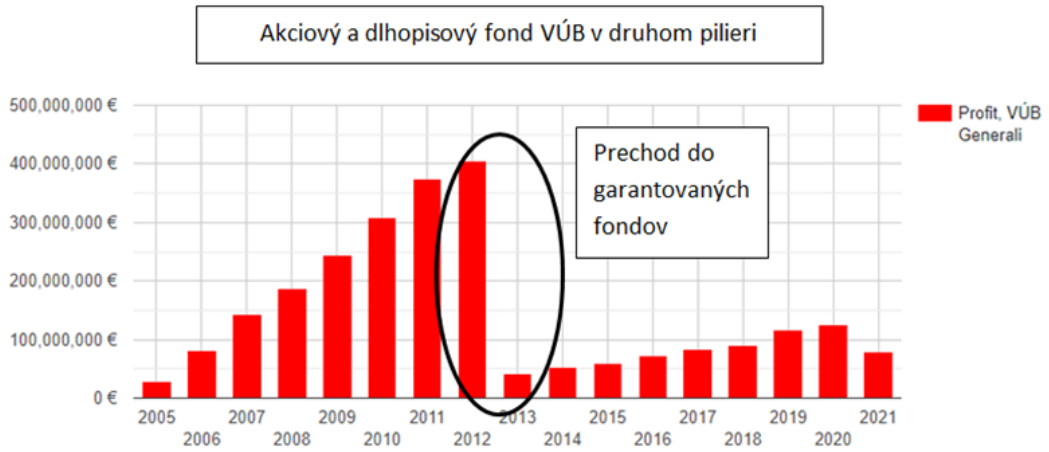

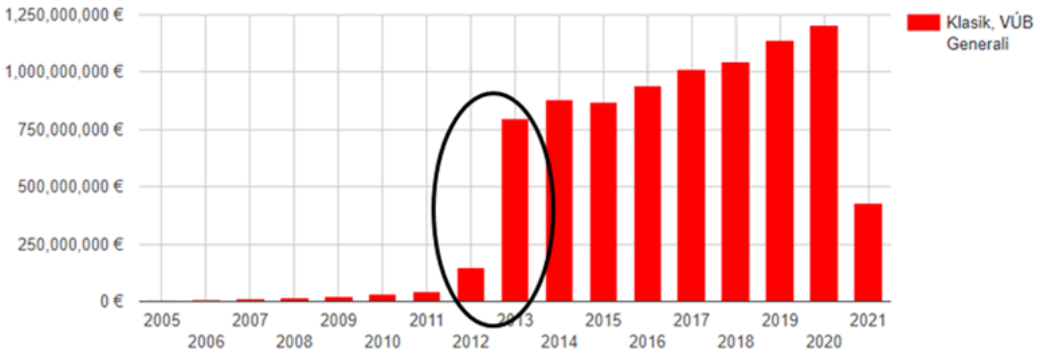

Po úprave zákona v roku 2013 sa väčšia časť investorov presunula z akciového fondu - Profit (ktorý už viac nebol garantovaný) do dlhopisového fondu - Klasik (ktorý bol stále garantovaný). Na grafe vidíme, že kapitalizácia akciového fondu VÚB sa znížila na 1/8 predošlej výšky. Tento pokles súvisel s averziou občanov voči riziku a prechod do bezpečného dlhopisového prístavu. Avšak, od konca garančného zákona sa výnosy v akciových fondoch začali rapídne zvyšovať. Dnes dosahujú niekoľkonásobne vyššie výkony v porovnaní so slabými dlhopisovými fondmi.

Po roku 2012 sa ešte ku akciovým a dlhopisovým fondom pridala aj možnosť investovať do tzv. "Indexových fondov," čo sú fondy kopírujúce svetové indexy. V týchto indexoch sú zaradené viaceré firmy z viacerých sektorov hospodárstva, čiže portfólio je vysoko diverzifikované. Rovnako pri týchto fondoch vidíme aj najvyššie zhodnotenie spomedzi všetkých fondov a to aj kvôli správnemu načasovaniu po hlbokej kríze 2008/2009.

Majetok v 2. pilieri podľa typu fondu

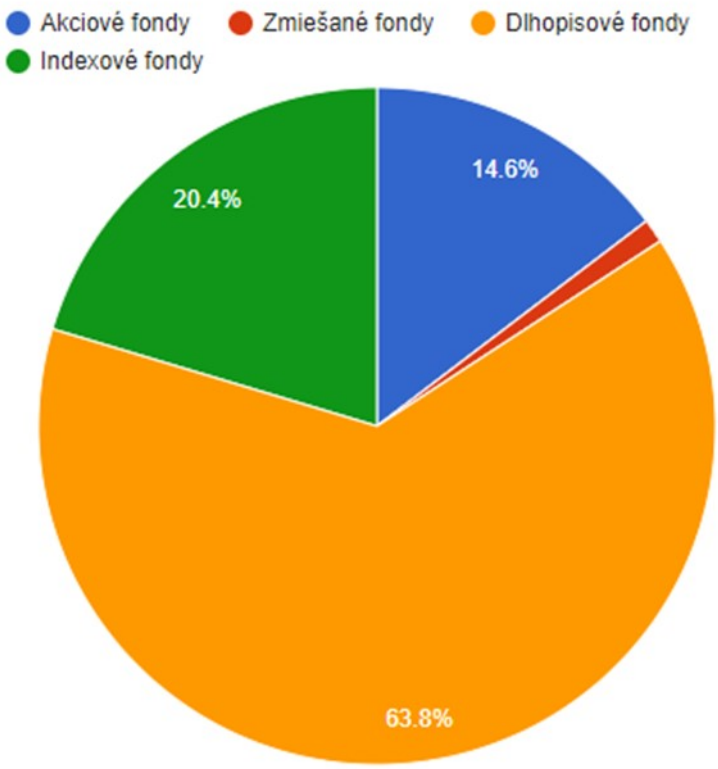

Aktuálne čísla a porovnanie

V súčasnosti je v druhom pilieri naakumulovaných dokopy 11,35 mld. EUR. Investičné portfólio druhého piliera je rozdelené do: 64,1 % dlhopisy, 20,2 % indexové fondy, 14,6 % akciové fondy, 1,1 % zmiešané fondy (pre porovnanie ešte uvedieme rozdelenie nórskeho penzijného fondu: akcie 72,8 %; dlhopisy 24,7 %; nehnuteľnosti 2,5 %).

Ak sa bližšie pozrieme na konkrétne fondy tak zistíme, že väčšina indexových fondov dokázala vo výnosoch dokonca predbehnúť svetový index MSCI. Najvyšší priemerný ročný výnos sme zaznamenali pri indexovom fonde UNIQA a to 11,34 %. Za ním nasledujú dva indexové fondy a to NN (10,89% p. a.) a VÚB

Tabuľka výnosov jednotlivých fondov v druhom pilieri

Fond	Typ fondu	Ročný výnos p.a. od založenia	Kumulovaný výnos od založenia	Za posl. 12 mesiacov
UNIQA, Indexový	Indexový	11,34%	172,43%	31,45%
NN, Index Global	Indexový	10,89%	161,23%	30,28%
VÚB Generali, Index	Indexový	10,86%	162,06%	31,38%
MSCI World Index Total Return EUR	-	9,68%	354,51%	34,71%
365.life, Indexový	Indexový	9,00%	123,03%	27,48%
NN, Index Euro	Indexový	8,37%	111,41%	28,51%
Allianz, Progres	Akciový	4,96%	120,86%	24,85%
VÚB Generali, Profit	Akciový	4,21%	96,50%	19,46%
NN, Dynamika	Akciový	3,65%	79,78%	15,30%
VÚB Generali, Mix	Zmiešaný	3,49%	75,53%	13,32%
UNIQA, Akciový	Akciový	3,19%	67,27%	13,22%
NN, Harmónia	Zmiešaný	3,09%	64,51%	10,97%
365.life, Dlhopisový	Dlhopisový	2,49%	49,61%	-1,87%
365.life, Akciový	Akciový	2,44%	48,51%	-0,40%
VÚB Generali, Klasik	Dlhopisový	2,25%	44,06%	2,21%
NN, Solid	Dlhopisový	1,97%	37,63%	1,93%
Inflácia	-	1,96%	37,05%	2,52%
Allianz, Garant	Dlhopisový	1,79%	33,74%	1,31%
UNIQA, Dlhopisový	Dlhopisový	1,62%	30,22%	0,95%

Avšak, ak sa pozrieme na jednotlivé fondy z hľadiska absolútnej hodnoty tak zistíme, že práve garantované dlhopisové fondy sú u sporiteľov najobľúbenejšie (aj napriek najnižším výnosom). Tento vysoký dopyt po týchto fondoch má priamy súvis s prakticky nulovým rizikom vážnejších korekcii v hodnote fondu. Druhým podstatným faktorom úspechu dlhopisových fondov je to, že do týchto fondov sú automaticky presúvaní sporitelia po veku 52 rokov (s každým nadobudnutým rokom musia mať o 10% väčšiu hodnotu zo svojho portfólia práve v garantovaných fondoch). Za najväčšími dlhopisovými fondmi sa postupne doťahuje aj indexový fond od UNIQA s celkovým objemom 0,99 mld. EUR. Najnižší dopyt je po zmiešaných fondoch od VÚB a NN a to aj kvôli nízkym výnosom a negarancii.

Tabuľka celkového počtu sporiteľov v jednotlivých fondoch

Fond	Typ fondu	Počet sporiteľov	Čistá hodnota dôchodkového fondu	Hodnota na jedného sporiteľa
Allianz, Garant	Dlhopisový	302 779	2 480 460 680 €	8 192 €
UNIQA, Dlhopisový	Dlhopisový	216 923	1 731 637 328 €	7 983 €
NN, Solid	Dlhopisový	201 418	1 390 390 990 €	6 903 €
VÚB Generali, Klasik	Dlhopisový	155 962	1 229 058 854 €	7 881 €
UNIQA, Indexový	Indexový	105 186	989 737 584 €	9 409 €
Allianz, Progres	Akciový	96 380	919 662 793 €	9 542 €
VÚB Generali, Index	Indexový	86 918	656 308 550 €	7 551 €
NN, Index Global	Indexový	55 766	440 011 213 €	7 890 €
365.life, Dlhopisový	Dlhopisový	71 514	428 817 508 €	5 996 €
NN, Dynamika	Akciový	33 831	265 234 760 €	7 840 €
UNIQA, Akciový	Akciový	22 022	245 299 295 €	11 139 €
NN, Index Euro	Indexový	19 983	152 287 425 €	7 621 €
VÚB Generali, Profit	Akciový	12 197	148 951 207 €	12 212 €
365.life, Akciový	Akciový	11 153	79 611 153 €	7 138 €
365.life, Indexový	Indexový	21 510	68 366 424 €	3 178 €
VÚB Generali, Mix	Zmiešaný	6 429	66 079 163 €	10 278 €
NN, Harmónia	Zmiešaný	17 754	64 264 394 €	3 620 €
Spolu		**1 437 725**	**11 356 179 322 €**	**7 899 €**

Koľko môže priemerný občan v druhom pilieri nasporiť ?

V prvom kvartáli 2021 je priemerný mesačný hrubý zárobok na Slovensku 1124 EUR. Priemerný mesačný odvod putujúci do druhého piliera je tak 56,2 EUR a do prvého piliera je to 146,12 EUR. Pre lepšie pochopenie je číslo smerujúce do prvého piliera zaokrúhlené na 50 EUR. Spoločnosť UNIQA zverejnila ich predikciu vývoja úspor v ich indexovom fonde. V prípade pesimistického scenára je priemerný ročný výnos na najbližších 40 rokov na úrovni 2,72 % a celkové úspory na úrovni 42 392,04 EUR. V základnom scenári je už priemerný ročný výnos na úrovni 5,39 %, čo predstavuje celkové zhodnotenie 80 564 EUR. Optimistický scenár má momentálne najbližšie ku dosiahnutiu výnosov posledných rokov a teda ráta s priemerným ročným výnosom 8,59 %. Pri tomto výnose je celkové množstvo úspor na konci sporenia 185 419 EUR. V súčasnosti je priemerný vypočítavaný dôchodok na Slovensku 568,43 EUR a priemerná dĺžka života 77,5 rokov. Priemerný vek odchodu do dôchodku je 63 rokov, čiže priemerný dôchodca poberá dôchodok 14,5 rokov. Pri súčasnej úrovni dôchodkov je to dokopy príjem na úrovni 98 906 EUR. Tento výpočet je za predpokladu, že pracujúci človek nevyužíva druhý pilier a všetky jeho odvody mieria len do sociálnej poisťovne (I. pilier). V prípade, ak pracujúci človek využíva aj druhý pilier, tak jeho dôchodok z prvého piliera je znížený o 19/91. V našom príklade by tak samotný dôchodok zo sociálnej poisťovne vychádzal na 78 255 EUR (celkový priemerný dôchodok skrátený o 19/91). Ak by sme túto sumu pripočítali ešte ku príjmu z druhého dôchodkového piliera tak celková suma by vychádzala na: 120 647 EUR (pesimistický scenár), 158 818 EUR (základný scenár) a 263 647 EUR (optimistický scenár). V porovnaní s celkovou vypočítanou sumou v prvom pilieri sú všetky scenáre výhodnejšie ako suma 98 906 EUR.

Očakávané navýšenie výdavkov v prvom pilieri v pomere ku HDP

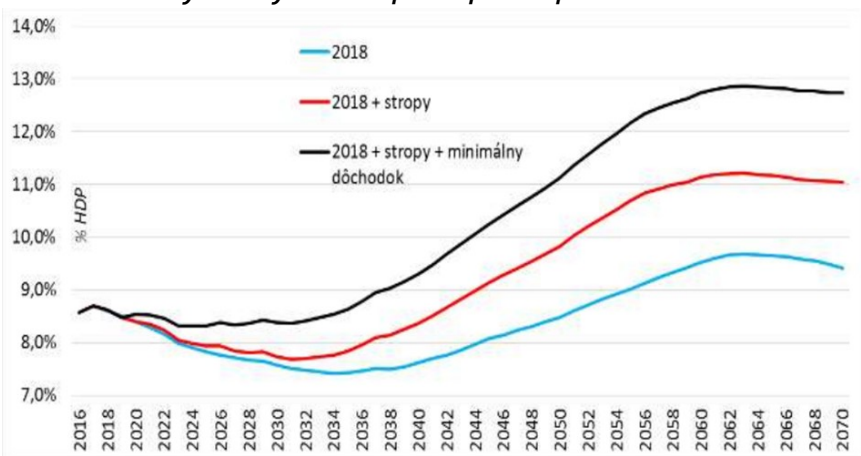

Záver

Aj v poslednej časti našej analýzy sme preukázali, že potenciál na vyriešenie dôchodkového systému na Slovensku je v sporení na kapitálových trhoch. Samotný prvý pilier je dlhodobo neudržateľný, keďže v súčasnosti pripadá na jedného poberateľa dôchodku 3,2 pracujúcich ľudí a v roku 2070 to má byť už len 1,5. Výdavky prvého piliera by sa tak zvýšili zo súčasných 8,5% ku HDP na necelých 13%. Jedným z riešení je aj zefektívniť druhý pilier aj vo forme väčšej suverenity tohto inštrumentu (napríklad vo forme ústavného zákona). V minulosti sme videli, že niektoré vlády mali svojimi krokmi sklon ku narušovaniu fungovania penzijných fondov a teda dochádzalo aj ku znižovaniu ich výnosov. Druhá pozitívna zmena by mala nastať v portfóliu jednotlivých sporiteľov, ktorý najväčšie časti úspor majú vo fondoch s najnižším výnosom. Ak by títo sporitelia postupne začali presúvať svoj kapitál do indexových fondov, tak v budúcnosti by to malo priniesť zvýšenie ich celkových úspor. Tretie riešenie spočíva v efektívnejšej regulácii dôchodkových správcovských spoločností. Momentálne majú DSSky poplatky za zhodnotenie aktív aj v indexových fondoch, ktoré reálne neriadia len kopírujú svetové indexy. Musíme však tiež podotknúť, že bez týchto reforiem druhý pilier nemá zmysel, keďže doteraz bol spájaný s neefektivitou a nízkymi výnosmi. Každopádne, pri optimalizácii sporenia v druhom pilieri (akú sme v závere načrtli) môže druhý pilier priniesť pre dôchodcov značne príjmy na dôchodok a teda môže byť čiastočným riešením dôchodkového systému na Slovensku. (mm)

Tabuľka očakávaných výnosov pri sporení s UNIQA

Mesačný príspevok 50 eur		5 rokov	10 rokov	40 rokov
Pesimistický scenár	Koľko by ste mohli nasporiť po odpočítaní nákladov	2 942,55 €	6 143,77 €	42 392,04 €
	Celkové náklady	73,65 €	224,27 €	5 335,61 €
	Ročný výnos po odpočítaní nákladov	0,31%	0,85%	2,72%
Základný scenár	Koľko by ste mohli nasporiť po odpočítaní nákladov	3 352,07 €	7 801,70 €	80 563,88 €
	Celkové náklady	119,94 €	437,26 €	12 409,17 €
	Ročný výnos po odpočítaní nákladov	5,73%	5,62%	5,39%
Optimistický scenár	Koľko by ste mohli nasporiť po odpočítaní nákladov	3 845,27 €	9 934,34 €	185 419,12 €
	Celkové náklady	180,52 €	721,27 €	33 495,77 €
	Ročný výnos po odpočítaní nákladov	11,51%	10,33%	8,59%

Porovnanie štruktúry nezamestnaných po covide

Šírenie koronavírusu si nielen na Slovensku ale aj po celom svete vyžiadalo stratu mnohých pracovných miest v rôznych odvetviach ekonomiky. V nasledujúcej analýze sme sa zamerali na to, v akých štruktúrach nastali najväčšie zmeny, a ktoré okresy si s nezamestnanosťou poradili lepšie ako zvyšné. Pri všetkých nižšie uvedených dátach sa berie do úvahy porovnanie mesiaca jún v roku 2021 s rovnakým mesiacom v roku 2019 (ktorý ešte nebol nijako ovplyvnený pandémiou a reštrikciami s ňou spojenými). Celková nezamestnanosť krajiny medzi týmito obdobiami sa zvýšila zo 4,97% na 7,76%, čiže o takmer 3 percentuálne body. Spomedzi okresov sa najviac nezamestnanosť zdvihla v Revúcej (+6,5 p.b.), Sabinove (+5,7 p.b) či Michalovciach (+5,1 p.b.) a naopak najmenej zasiahla pandémia okresy Zlaté Moravce (+1,1 p.b.), Bratislavu I. (1,3 p.b.) a Banskú Bystricu (+1,6 p.b.). Najvyššie prírastky zaznamenali najmä východoslovenské okresy, ktoré aj vo všeobecnosti majú vysokú nezamestnanosť.Čo sa týka jednotlivých uchádzačov o zamestnanie, podľa toho v akom odvetví pracovali bezprostredne pred zavedením do evidencie, prírastky vznikali najmä v oblasti služieb, ktoré boli značne reštrikciami obmedzené. Presne to zodpovedá oblastiam ubytovania a reštaurácii, ktoré pandémia postihla najviac a tak sa aj dopyt po práci v nich znížil. Preto môžeme vidieť, že oproti júnu 2019, je uchádzačov o prácu z tejto oblasti až o 53% viac. Cestovný ruch ešte ani v súčasnosti zďaleka nedosahuje hodnoty spred pandémie, a tak sa ani zamestnanosť v tomto sektore nebude v najbližšom období vyvíjať pozitívnejším smerom. Najmenej sa pandémia odzrkadlila v oblasti verejnej správy, kde zaznamenali len 9% nárast uchádzačov. Z profesií, je momentálne na trhu najviac nezamestnaných zo sféry nekvalifikovaných a pomocných pracovníkov, ktorí boli počas pandémie prepúšťaní medzi prvými. V oboch skupinách aj s už spomínanými pracovníkmi v obchode a službách sa medzi obdobiami prílev takýchto uchádzačov zvýšil o viac ako tretinu. Špecifikácia uchádzačov na základe veku, ktorí prišli o prácu počas pandémie, zdá sa nehrala až takú podstatnú rolu. Najvyšší prílev bol zaznamenaný v skupine ľudí starších ako 60 rokov, kde bol nárast až vo výške 45% na takmer 17 tisíc. V ostatných vekových kategóriách išlo však zväčša zhodne o približne 25-30% nárast. (pd)

Revúca	6,54	Detva	1,96
Sabinov	5,7	Trnava	1,94
Michalovce	5,13	Košice III	1,91
Sobrance	4,86	Piešťany	1,9
Rimavská Sobota	4,86	Skalica	1,87
Medzilaborce	4,77	Bratislava II	1,86
Stropkov	4,6	Ilava	1,84
Lučenec	4,58	Žarnovica	1,78
Veľký Krtíš	4,48	Púchov	1,76
Dunajská Streda	4,34	Žiar nad Hronom	1,76
Vranov nad Topľou	3,95	Hlohovec	1,64
Turčianske Teplice	3,91	Bratislava III	1,61
Svidník	3,89	Banská Bystrica	1,59
Poltár	3,77	Bratislava I	1,38
Trebišov	3,74	Zlaté Moravce	1,17

Zmena miery nezamestnanosti (2021 vs 2019)p.b.

Posledný zamestnávateľ	zmena stavu v %
ubytovacie a stravovacie služby	53
informácie a komunikácia	36
administratívne a podporné služby	36
činnosti v oblasti nehnuteľností	35
umenie, zábava a rekreácia	34
doprava a skladovanie	34
odborné, vedecké a technic. činnost	33
stavebníctvo	33
finančné a poisťovacie služby	33
veľkoobchod a maloobchod, oprava motor. voz.a motoc.	31
priemyselná výroba	30
dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	30
dodávka vody, čistenie a odvod odp.vôd,odpady a služ.	28
zdravotníctvo a sociálna pomoc	27
ostatné činnosti	26
poľnohosp., lesníctvo a rybolov	26
vzdelávanie	25
ťažba a dobývanie	14
verejná správa a obrana, povinné sociál.zabezp	9

Zmena stavu štruktúry uchádzačov o zamestnanie podľa posledného zamestnávateľa

Venezuela opäť škrtá nuly

Venezuelu, krajinu, ktorá patrí podľa životnej úrovne medzi jednu z najchudobnejších krajín sveta a nachádza sa s približne 16 tisíc dolármi v HDP per capita na chvoste rebríčku, opätovne dohnala hyperinflácia k nutnosti zmazať nuly v ich mene. V rámci ďalšieho pokusu o záchranu bolívaru, domácej meny, idú škrtnúť šesť núl v dôsledku čoho sa má uľahčiť bežné fungovanie, účtovníctvo a zjednodušenie všetkých transakcií. Uvedené do obehu by mali byť oficiálne 1.10.2021. Nicolas Maduro v snahe uchrániť národnú menu už zaviedol širšie používanie doláru, ktorý mal hyperinfláciu potlačiť, no v bežnom živote je stále používanie venezuelského bolívaru nutnosťou. Už v roku 2018 podnikol Maduro rovnaký krok pričom vtedy odstránil z meny päť núl. Dlhé roky trvajúcu nadmerné oslabovanie meny však tento krok nijako zásadne neovplyvnil a neovplyvní ani teraz. Nestabilita v krajine a vysoké zadlžovanie sa, sprevádzané previazanosťou krajiny na ropu spôsobuje devastačné následky nielen na menu krajiny. Zlé nastavenie hospodárstva, vysoké výdavky a korupcia v spojení s vyššie uvedeným napredovanie krajiny veľmi obmedzuje. Na zlepšenie situácie budú potrebné širšie zahraničné investície do krajiny, ktoré jej úroveň pozdvihnú. V súčasnom stave však investori krajinu skôr kvôli stavu v akom je, obchádzajú. (pd)

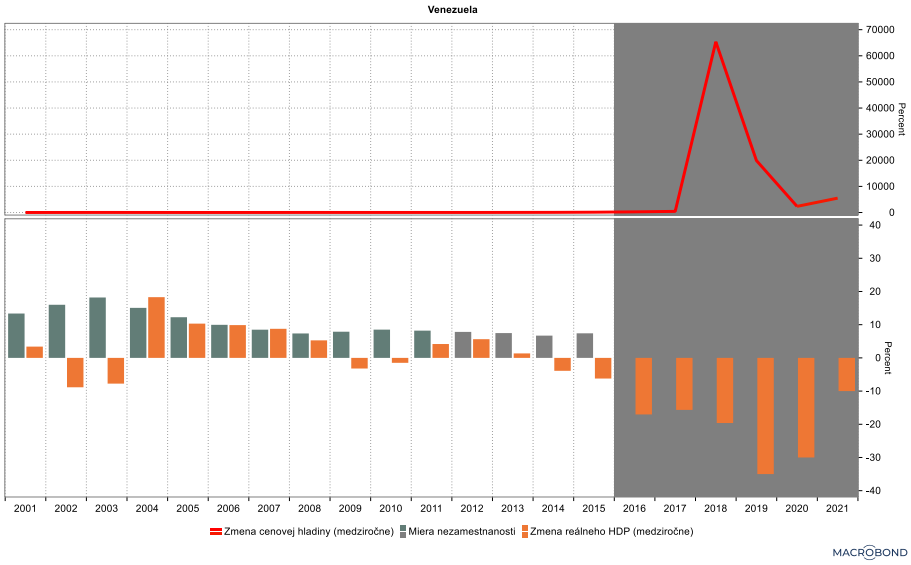

Stavebníctvo zaostáva za výkonmi spred pandémie

Produkcia v stavebníctve dosiahla v júni 2021 celkový objem 476 mil. eur, čo predstavuje medziročný nárast 3%. Pokiaľ si však porovnáme obdobie pred príchodom pandémie a teraz, stále sa stavebníctvo svojou produkciou nepribližuje výkonom roka 2019. V júni 2019 bol objem produkcie až na úrovni 524 mil. eur, čo teda znamená sklz až 48 mil. eur. Pokiaľ sa pozrieme na jednotlivé zložky, v júni 2020 medziročne rástla vo výške 35% najmä produkcia v zahraničí, avšak tej objem vo výške 44 mil. eur netvorí veľký podiel na celkovej slovenskej produkcii. Pre krajinu dôležitejšia tuzemská produkcia z hľadiska jednotlivých zložiek mala pri opravách a údržbe rast takmer 8% či výstavba budov o 4,4%. Naopak v tomto mesiaci klesala inžinierska výstavba o 6%, pod ktorú spadá výstavba ciest, diaľnic či iných komunikácii. Keďže stavebný sektor zamestnáva na Slovensku do 200 tisíc ľudí, je veľmi dôležité aké výsledky dokazuje nakoľko s jeho ochladením môže na trh práce nastať väčší príliv nezamestnaných. (pd)

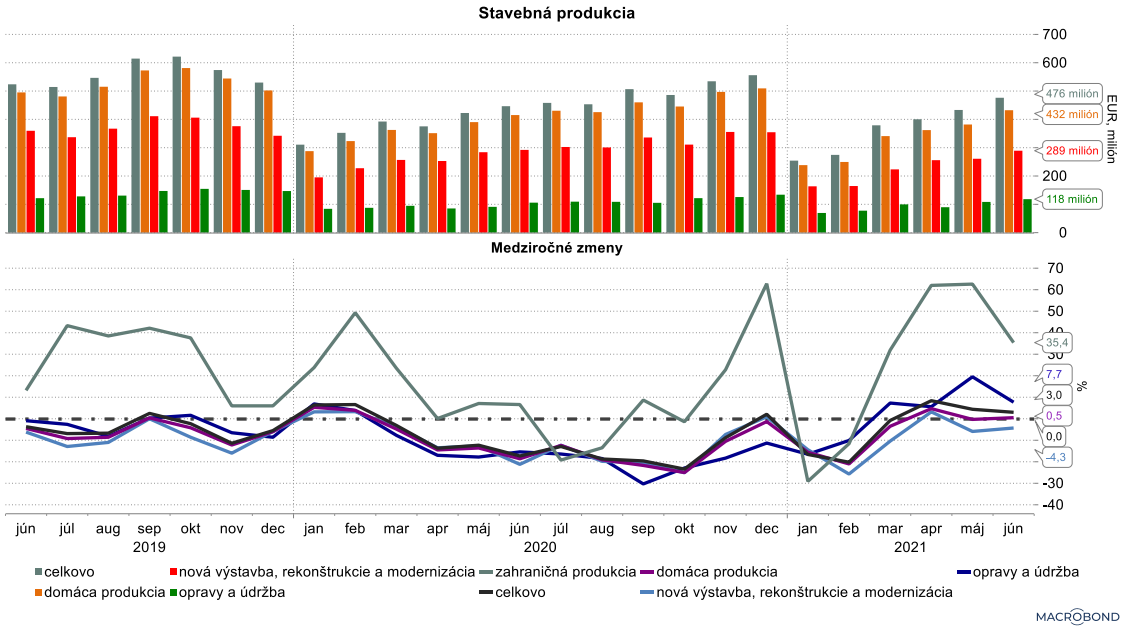

Je pre Izrael problém príliv nových nakazených?

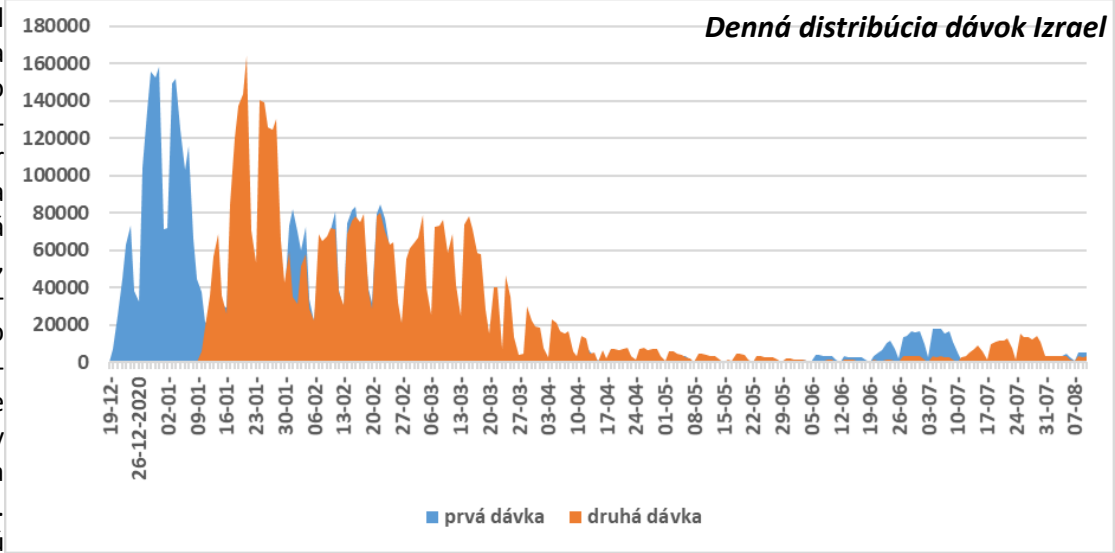

Po tom čo si Izrael od začiatku apríla pripisoval na konto nových denne nakazených iba zopár desiatok ľudí, prišla do krajiny nová vlna delta nákazy, ktorá prípady vyhnala opäť vysoko a aktuálne sa v 7-dňovom priemere denných prípadov nachádzajú na úrovni štyroch tisíc. Úmrtia sa zvyšujú iba mierne a v porovnaní s jarnými mesiacmi a začiatkom leta, kedy pribúdali 0-2 obete denne sú aktuálne na 9 úmrtiach. Izrael sa teda aj napriek tomu, že má plne zaočkovaných okolo 60% populácie (a až viac ako 85% dospelej populácie), nedokázal opätovnému šíreniu nákazy vyhnúť. Úspešne sa krajine však podarilo preočkovať staršie vekové kategórie, kde vekové kategórie nad 50 rokov sú zaočkované aj na viac ako 90%. Tempo očkovania však výrazne spomalilo, pričom denne sa v priemere rozdistribuovalo od apríla do júna len okolo 3000 dávok. Od začiatku júna až do tretiny augusta sa denná distribúcia dávok zvýšila až na 5200. To približne môže korelovať s obavami o novú vlnu pandémie, ktorá sa pomaly v krajine rozbiehala, a tak sa Izraelčania opäť začali o niečo viac očkovať. Rovnako tak má krajina zavedené miernejšie reštrikcie pre tých, ktorí sú vakcinovaní, a tak majú väčšiu motiváciu k očkovaniu najmä kvôli miernejším lockdownovým opatreniam. Dáta aj v tejto krajine však ukazujú, že vakcinácia je správnym riešením a zabraňuje vzniku ťažkého priebehu nákazy a smrti. Na základe izraelských štatistík pribúda najviac pacientov s ťažkým priebehom ochorenia práve medzi nezaočkovanými. Pri vekovej kategórii 60+ je až 95 prípadov ťažkého priebehu na 100 tisíc obyvateľov v skupine nezaočkovaných zatiaľ, čo zaočkovaných je len 18 na 100 tisíc. Izrael je už taktiež prvou krajinou, ktorá začala preočkovávať vekové kategórie nad 60 rokov aj treťou dávkou vakcíny Pfizer, doposiaľ ju dostalo okolo 250 tisíc ľudí. (pd)

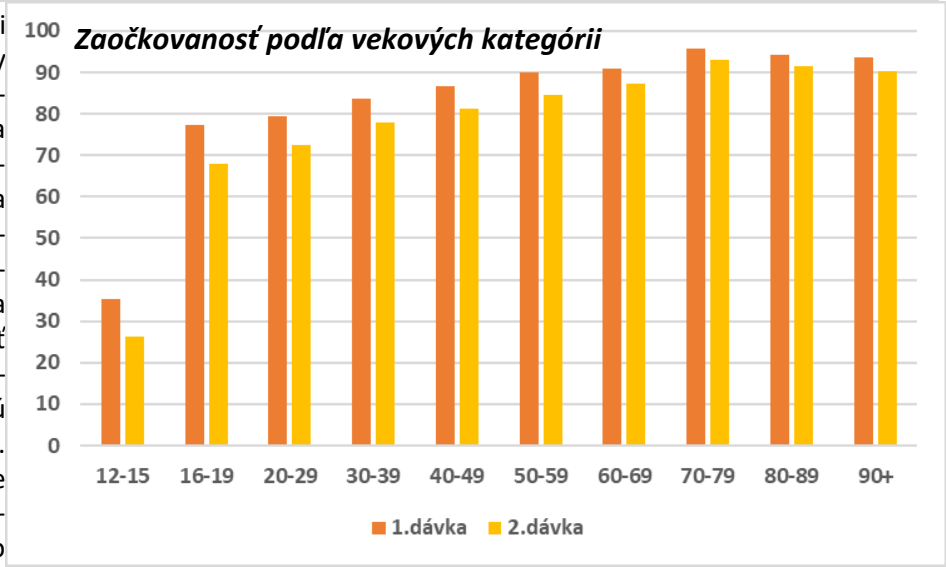

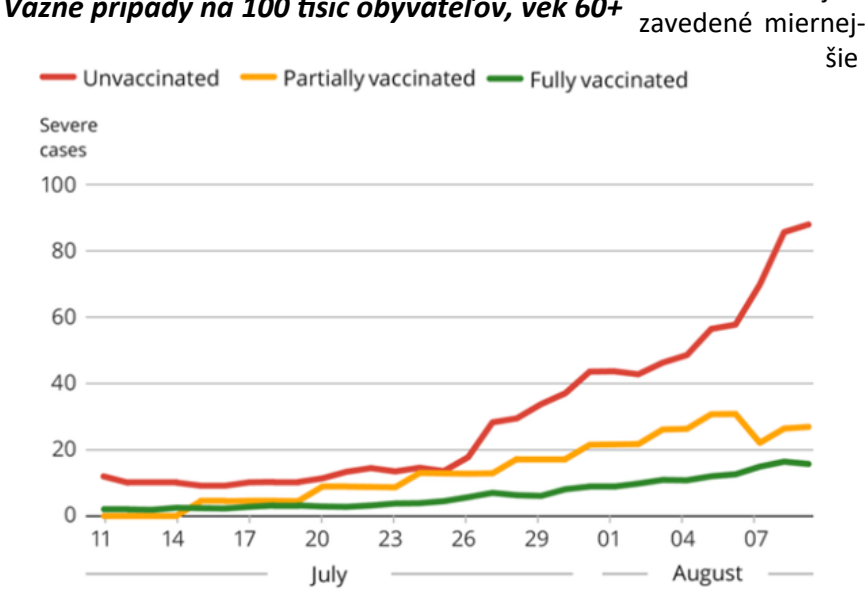

Priemysel v júni opäť vykázal rast

Priemyselná produkcia v šiestom mesiaci tohto roku vykázala medziročný rast takmer 14%. Toto tempo rastu je miernejšie ako predošlé mesiace, a to najmä vďaka tomu, že v porovnávacej báze v daných mesiacoch minulého roka neboli zaznamenané až také vysoké poklesy ako tomu bolo mesiace predtým. Z jednotlivých zložiek ťahala rast výroba kovov a kovových konštrukcií (rast 40,3%), elektrických zariadení (20%), strojov (23,5%) či drevo a papierenské výrobky (22,6%). Rast, no miernejší, 7,3% zaznamenalo aj odvetvie automobiliek, ktoré je pre Slovensko všeobecne významným ekonomickým ťahúňom. Jemné odstavenie tohto sektoru, môžeme zaznamenávať už od konca minulého roka, kedy sa odštartovala významná polovodičová kríza a do konca roku 2021 sa veľké zlepšenie neočakáva. Pokles sa naopak zaznamenal pri výrobe farmaceutík, a to až o 30%, ďalej to boli ťažba a dobývanie (-5,5%) či výroba koksu (-18%). Na rast priemyslu pôsobí pozitívne hlavne ekonomické oživenie krajín a tým aj zvýšený dopyt, no s blížiacim sa koncom leta, rozširovaním mutácii a nízkou zaočkovanosťou krajín sa však dá opäť mierne ochladenie očakávať. (pd)

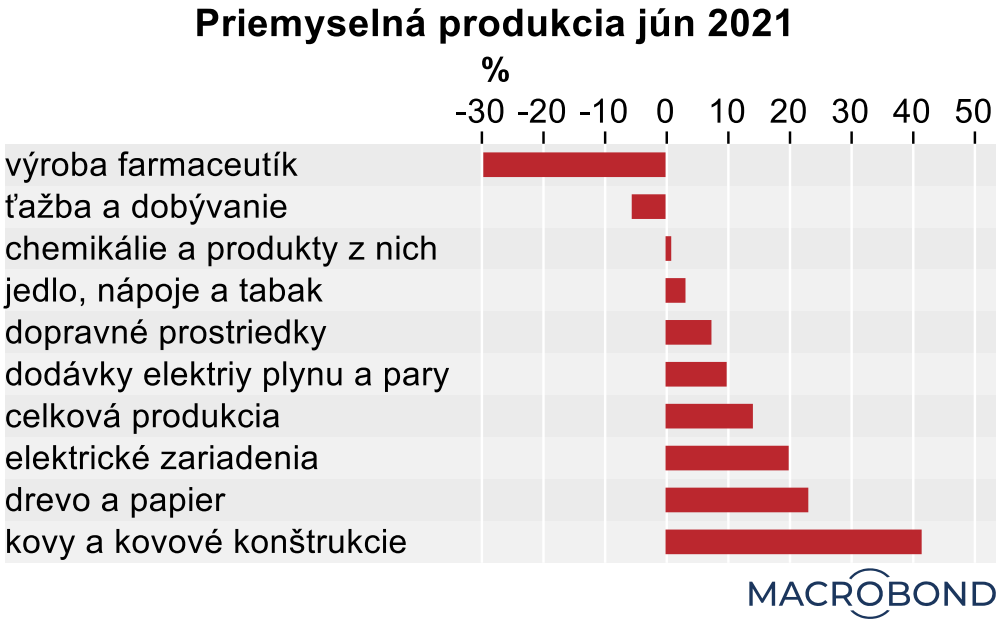

AKTUÁLNY VÝVOJ NA TRHOCH

EUR/USD

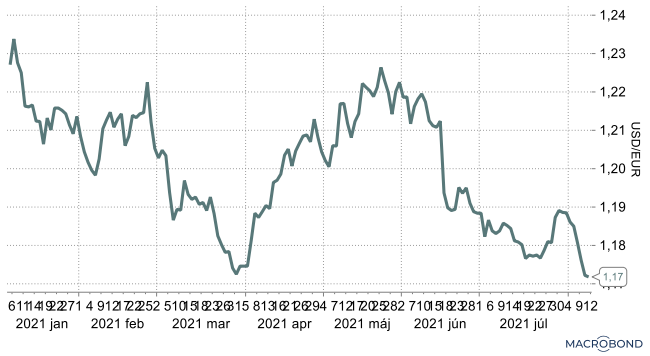

EUR/CZK

EUR/RUB

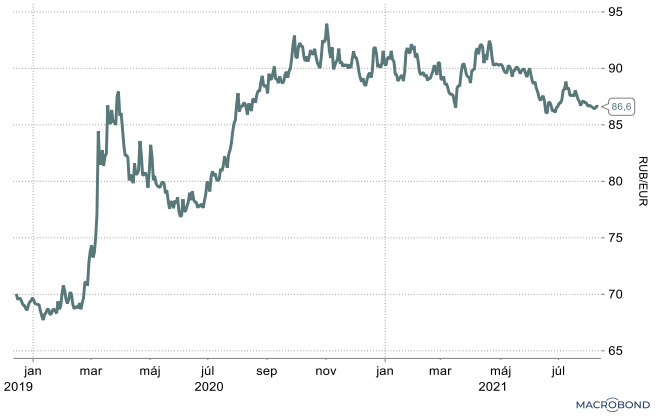

ZLATO

ROPA

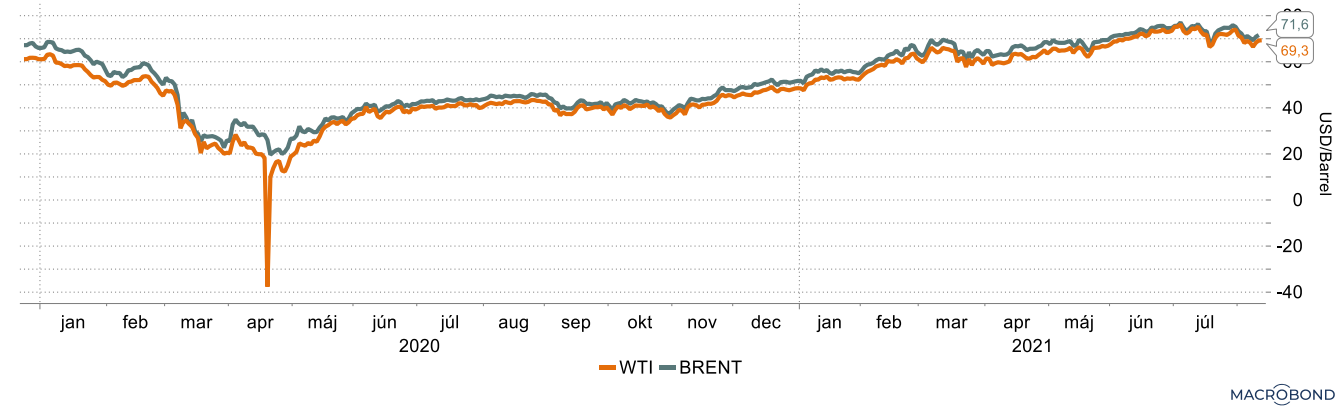

INDEXY

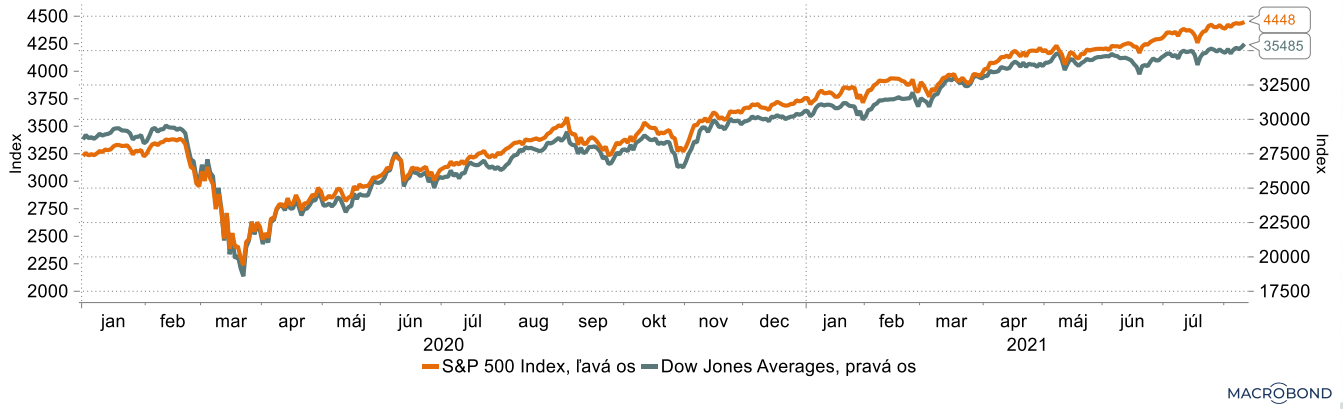

GRAF, KTORÝ ZAUJAL

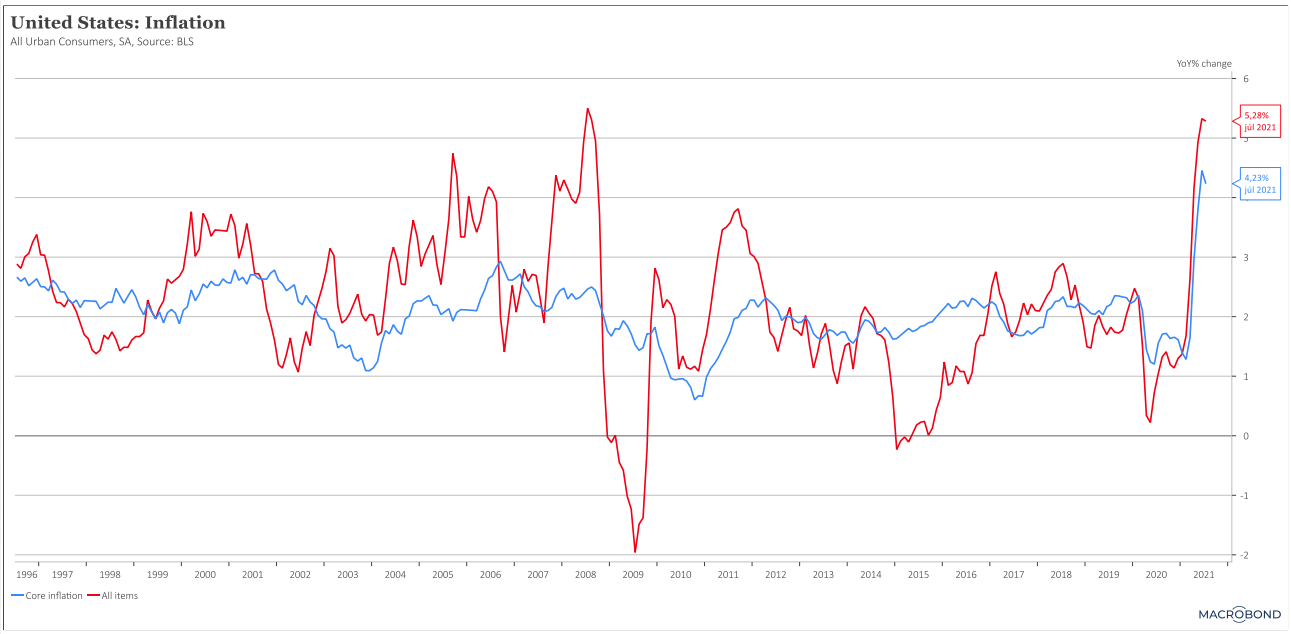

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT , a môže byť reprodukovaný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Analytici:

Jozef Prozbík
prozbik@bencont.sk

Nebesník Martin
nebesnik@bencont.sk

Bruchánik Rudolf
bruchanik@bencont.sk

Junior analytici:

Vražda Ján
Ďurišková Petra
Majerčák Marco

Vajnorská 100/A
831 04 Bratislava
www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS BENCONT GROUP BENCONT DEVELOPMENT